

Joël Hamme is geboren op 5 augustus 1930 in Den Haag. Hij was de zoon van Arnold Aaron Hamme (1892-1942) en Helene Slager (1902-1942).

In 1932 werd in Den Haag het initiatief genomen om binnen de joodse Vereniging Toneel Ontspanning Philantropie (T.O.P.) een Scoutinggroep op te richten. In januari 1933 werd de groep formeel geïnstalleerd als T.O.P.-groep (groep 28) binnen het district Den Haag van de NPV. Van de groep waren zowel jongens (welpen, padvinders en voortrekkers) als meisjes (meisjesgezellen) lid. De groep was actief in het district, deed mee aan districtswedstrijden en kreeg op een gegeven moment de beschikking over een eigen kampeerterrein. Er was veel contact met andere joodse groepen in Nederland. In *Ha'amoed; de Vuurzuil; veertien daagsch orgaan voor Joodsch Den Haag* staan regelmatig verslagen van hun activiteiten. Zijn vader was voorzitter van de Vereniging TOP en mede oprichter van de groep en nauw betrokken bij de activiteiten.

Zijn neefje Sal werd in 1937 helper bij de welpen en een jaar later was hij gids bij het grijze nest. Zijn andere neefje Jopie was ook welp. Joël kwam in maart 1939 als teerpoot (aspirant welp) bij de groep.

De T.O.P. groep stopte, net als andere scoutinggroepen, met haar activiteiten door het verbod op Scouting door de bezetter op 2 april 1941. Veel leden van de groep overleefden de oorlog en de Jodenvervolging niet.

Op 31 juli 1942 lieten de Duitsers weten dat mogelijk vijf- tot zeventuizend Joden uit Den Haag zouden worden gedeporteerd. De Joodse Raad in Den Haag besloot er het beste van te maken. Meewerken om erger te voorkomen. Aaron Hamme, zijn vrouw Helene en hun zoon Joël, hoorden tot de eerste grote groep van Joodse inwoners van Den Haag die op 18 augustus 1942 naar kamp Westerbork vertrokken. Hen werd voor gehouden dat ze voor Arbeitseinsatz naar Duitsland zouden gaan. Op 16 september 1942 werden ze 'op transport' gesteld. In de trein zaten 1.710 gedeporteerden. De trein arriveerde op 18 september in concentratiekamp Auschwitz. Aaron werd daar op 30 september 1942 vermoord. Joel en zijn moeder werden een dag later omgebracht.

Auschwitz was een concentratiekampcomplex dat tijdens de Tweede Wereldoorlog door

nazi-Duitsland rondom de Poolse stad Oświęcim (Duits: Auschwitz) in het geannexeerde deel van Polen werd opgezet. Auschwitz was het grootste van alle Duitse concentratiekampen en bestond aan het einde van de oorlog uit Auschwitz I (het basiskamp (ten zuidwesten van de stad), Auschwitz II-Birkenau (het vernietigingskamp ten westen van de stad), Auschwitz III-Monowitz (een werkkamp ten oosten van de stad bij de IG Farben-fabriek) en tevens tientallen subkampen. Ongeveer 1,3 miljoen mensen werden naar Auschwitz gedeporteerd. Van hen zijn er ongeveer 1,1 miljoen om het leven gekomen; het grootste deel van de slachtoffers werd vergast. Van 1940 tot en met begin 1942 was het Auschwitz-complex voornamelijk een concentratiekamp; gevangenen kwamen om het leven door de combinatie van grove mishandeling, uitputting en ziekte. Vanaf het begin van 1942 tot oktober 1944 was de actieve massamoord op Joden een even zo belangrijke functie van het complex.

Meer informatie

[Joël Hamme Joods Monument](#)

[Joel Hamme \(Den Haag, 5 augustus 1930 - Monowitz, 1 oktober 1942\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Joël Hamme - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Joel Hamme | Oorlogsgravenstichting](#)

[Familie Hamme – Ze leven niet meer, maar bestaan wel – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Dodenboek Bezuidenhout](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) –](#)

[Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 6, 1937, no. 23, 30-04-1937 » 30 apr 1937 - Pag. 9 | Delpher](#)

[Ha'ammud = De vuurzuil = Ha'amoed; officieel orgaan van gecombineerde Haagsche](#)

[Joodsche wijk-, cultuur-, sport- en jeugdverenigingen, jrg 8, 1939, no. 21, 24-03-1939 » 24 maa 1939 - Pag. 23 | Delpher](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

[Kindertransporten Kamp Vught - Wikipedia](#)

[Kreemers-Familie-Hamme-pdf.pdf](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.